

АВ ПОГНА БЪ СЛЪ И СРЪ СЪ БЪ СЪ ПЖИ И СЪ КОЛЕСНИЦА МІ.

ISTORIA ROMÂNIEI IN IMAGINI

DE LA ÎNCEPUTURI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

- 7 Preistoria**
1 400 000–100 î.Hr.
- 10 Paleoliticul
- 12 Mezoliticul
- 13 Neoliticul
- 16 Epoca Bronzului
- 19 Epoca Fierului

- 25 Istoria antică**
Secolul I î.Hr.–secolul VIII d.Hr.
- 26 Civilizația geto-dacă
- 33 Regatul lui Burebista
- 37 Regatul lui Decebal
- 42 De la Dacia romană la apariția limbii române

- 53 Epoca medievală**
Secolele IX–XVI
- 54 Istoria medievală a românilor
- 56 Primele formațiuni politice românești
- 62 Tradiția descălecării.
Formarea Țării Românești
- 64 Întemeierea Moldovei
- 66 Țara Românească de la Vlaicu Voievod
la Mircea cel Bătrân
- 68 Domni moldoveni și munteni
în secolele XIV–XVI
- 83 Țările române în secolul XVI
- 86 Transilvania în secolele XIV–XVI
- 90 Viața în orașul medieval

Scenă de luptă din Codrii Cosminului (reconstituire)

Respect pentru oameni și cărți

Depunerea jurământului și distribuția drapelului Gărzii Cetățenești din București, de către Carol I, la 10 septembrie 1867, la Cotroceni, litografie

97 Trecerea de la medieval la modern Secolele XVII–XVIII

- 98 Acțiunea lui Mihai Viteazul
- 105 Țările române la începutul epocii moderne
- 108 Domniul tumultuosului sfârșit de secol XVII
- 113 Țările române în secolul XVIII. Regimul fanariot

117 Epoca modernă a României Secolele XVIII–XX

- 118 Lumea românească la începutul modernității
- 124 Anul 1821 în țările române
- 128 Țările române între războaie și revoluții
- 130 Lumea românească la 1848
- 135 Unirea Principatelor.
Personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza
- 144 Lumea românească la cumpăna veacurilor XIX–XX

149 Istoria contemporană a României Secolele XX–XXI

- 150 Făurirea României Mari. Ferdinand Întregitorul
- 152 Desăvârșirea unității naționale
- 157 Monarhia în România interbelică
- 161 Societatea românească în perioada interbelică.
Viața „Micului Paris“
- 166 Viața politică în România interbelică
- 170 România în anii celui de-al Doilea Război Mondial
- 177 România la începuturile regimului comunist
- 184 România în „Epoca Nicolae Ceaușescu“
- 187 Reîntoarcerea la democrație

Preistoria

1 400 000–100 î.Hr.

Zorii istoriei coboară spre întunecimi tenebroase, ca peșterile ce i-au oferit omului printre primele adăposturi. Definiția clasică a preistoriei (perioada de dinaintea apariției istoriei scrise) a pus, de-a lungul timpului, numeroase probleme cercetătorilor, mai ales în ce privește datele sale limită – de debut, respectiv de final. Printre primele utilizări ale termenului de preistorie se numără cele din Franța (1830) și Anglia (1851). Preistoria acoperă cea mai îndelungată perioadă cronologică, întinsă pe sute de mii de ani și, tocmai datorită vechimii, devine și dificil de reconstituit.

1 Om de Neanderthal (reconstituire)

Mamuți (reconstituire)

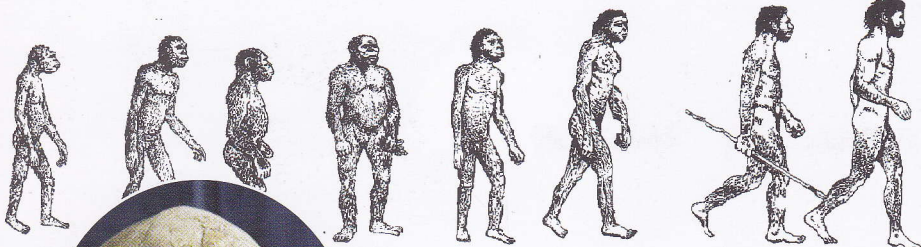
PREISTORIA

Primii hominizi (*Australopithecus*, *Pithecanthropus*, *Sinanthropus*), precursori ai omului propriu-zis (*Homo sapiens*), ar fi trăit cu cca 550 000–600 000 de ani în urmă. După *Homo primigenius* (Omul de Neanderthal ❶), din Paleoliticul mijlociu, a apărut omul actual (*Homo sapiens sapiens* ❷), cunoscut în trei variante ce au primit denumirile după localitățile unde au fost descoperite urmele:

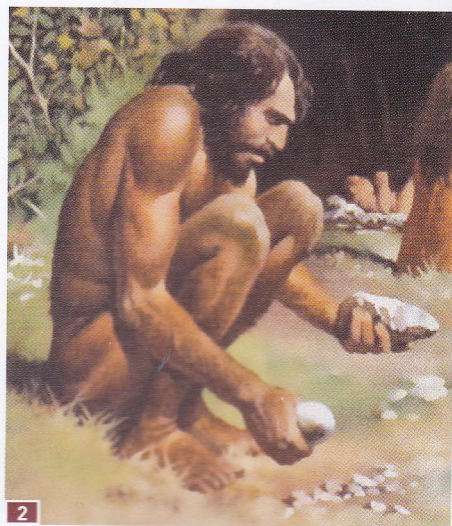
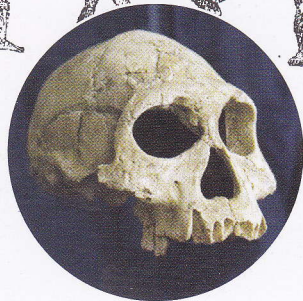
- Cro-Magnon, tip antropologic înalt, considerat posibil strămoș al populațiilor europene ❸;
- Chancelade, tip antropologic scund – strămoșul inuiților (eschimoși) actuali;
- Grimaldi, identificat prin trăsături negroide ❹.

Încă din preistorie, acoperind anumite arii geografice, s-au impus culturi arheologice, unele luând aspecte de-a dreptul impresionante. Dacă pe fundalul altora s-au format, deseori, unele noi, în alte cazuri ele s-au pierdut în timp, permițând astfel o schimbare permanentă.

Pentru a ușura studiul acestei perioade îndepărtate din istorie, specialiștii au impus departajări: Paleolitic (Epoca Pietrei cioplite); Mezolitic (Epoca de mijloc a Pietrei); Neolitic (Epoca nouă a Pietrei). La rândul lor, aceste mari epoci au fost împărțite în mai multe diviziuni.

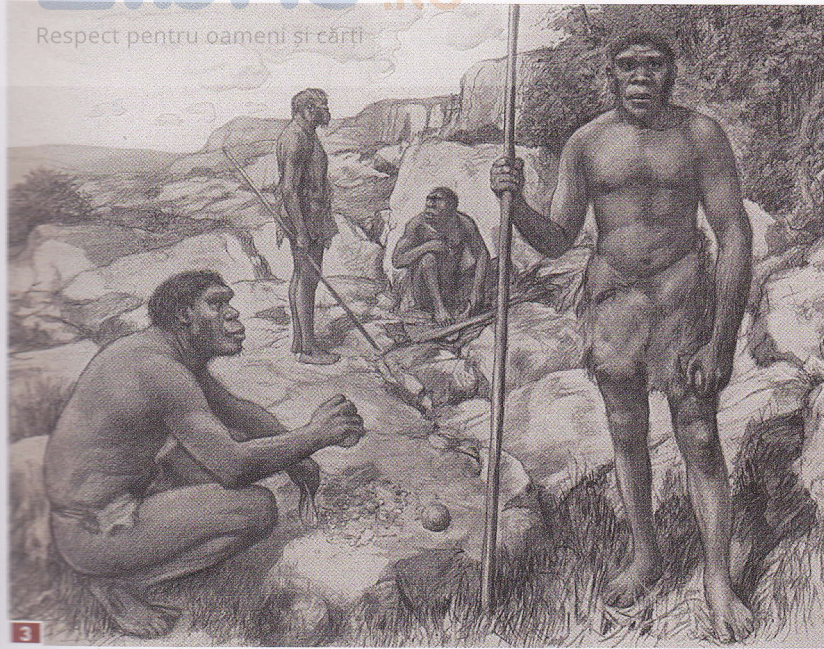
Antropogeneza – procesul de transformare a unor specii de maimuțe antropoide în om – reprezintă unul dintre fenomenele definitorii ale preistoriei.

Homo sapiens

2

Respect pentru oameni și cărți

3 Grimaldi (reconstituire)

Pictură parietală

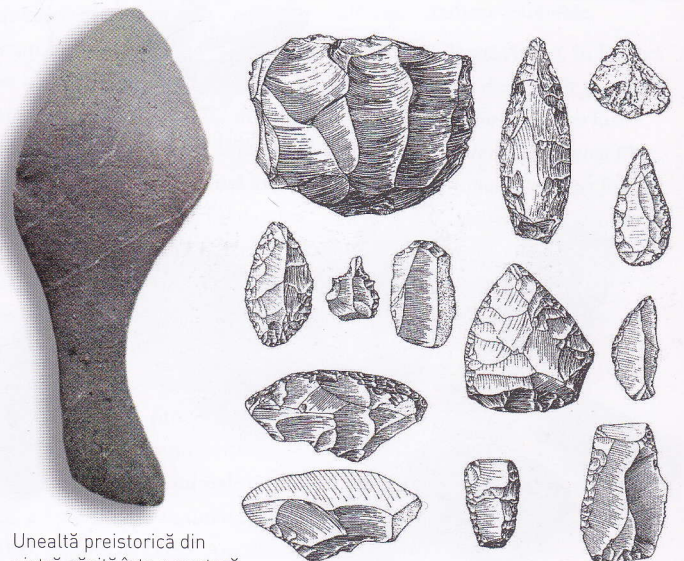
În timpul Cuaternarului s-au produs dese înaintări și retrageri ale ghețarilor (glaciațiuni). Pornind de la cercetările efectuate în Munții Alpi, A. Penck și E. Brückner au denumit, după unii afluenți ai Dunării, glaciațiunile Günz, Mindel, Riss, Würm. Cercetarea acelor timpuri revine preistoriei, știința ce încearcă să urmărească evoluția vieții umane încă de la apariția primului om pe Pământ.

Scăunașe zoomorfe și statuete feminine

4 Cro-Magnon (reconstituire)

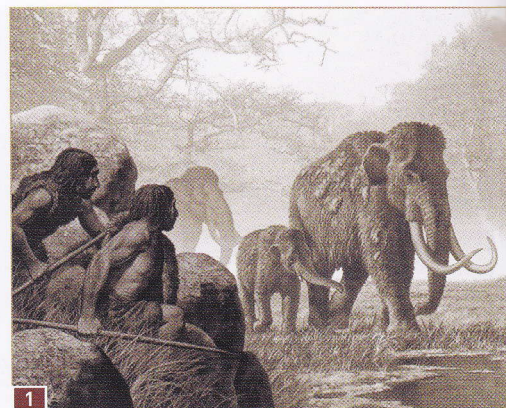

Unealtă preistorică din piatră găsită într-o peșteră din Caraș-Severin

Unelte din piatră

PALEOLITICUL 1 400 000–10 000 î.Hr.

Epoca pietrei cioplite sau Paleoliticul (din cuvintele grecești *palaios* = vechi și *lithos* = piatră) reprezintă prima perioadă, și cea mai îndelungată, din istoria omenirii. Descoperirile arheologice au dovedit că și teritoriul carpato-dunărean a făcut parte din vasta arie geografică a procesului de antropogeneză. A fost epoca în care prehominizii au fost înlocuiți de *Homo sapiens*. Cete de culegători-vânători-pescari hălăduiau pe tot acest spațiu, fie refugiindu-se în peșteri sau în apropierea apelor, fie stabilindu-se, temporar, pe terasele unor râuri, încercând să se ferească de nedoritele contacte cu mamuții (bine evidențiați în stațiunile de la Ripiceni-Izvor sau Chetrosu). Este perioada vânătorilor colective a erbivorelor mari (cerbi giganți, mamuți ❶, bovine mari, cai).

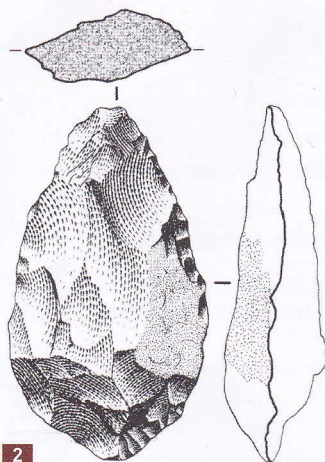

❶ Vânătoare de mamuți (reconstituire)

Paleoliticul inferior 1 400 000–100 000 î.Hr.

Descoperirea unor resturi osteologice provenind de la peste 20 de specii de animale, atât erbivore, cât și carnivore, la Bugiulești, pe valea Oltețului (Totoiu, Vâlcea), a stârnit vii comentarii în comunitatea științifică. Datată în 1 800 000–1 400 000 î.Hr., a fost considerată una dintre cele mai timpurii atestări de intervenții umane, deoarece oasele nu s-au găsit în conexiune anatomică, ci cu urme de zdobire. Nefiind asociate însă și cu unelte, majoritatea istoricilor au mers pe varianta că animalele ar fi fost omorâte de carnivore.

Descoperirile așa-numitelor „unelte universale“ (bolovani ciopliți din silex, răzuitoare, așchii, străpungătoare etc.) ❷, ❸, ❹, din valea Dârjovului (un afluent al Oltului, nu departe de Slatina,

❷ Sanctuarul peșterii Climente

Olt), valea Dâmbovnicului (Argeș), Ripiceni (Botoșani), Valea Lupului (Iași) ne atestă prezența marilor culturi arheologice ale epocii. Numai în stațiunea arheologică de la Ripiceni au fost identificate nu mai puțin de 16 niveluri de locuire.

Toporul din piatră cu două fețe este considerat una dintre uneltele reprezentative ale Paleoliticului inferior românesc. Prezența numeroaselor descoperiri localizate pe râul Prut este ușor de explicat,

omul paleolitic găsind aici materiale din belșug (silex de Prut).

Primele vetre de foc au fost descoperite la Mitoc (Botoșani) și la Ciutulțești (pe malul râului Răut).

Printre cele mai interesante descoperiri se poate considera și cea de la peștera Climente II – Dubova (Mehedinți ❸), unde a fost identificat un sanctuar în care este depus un schelet uman în poziție chirchită și acoperit cu un bogat strat de ocru roșu.

❹ Pictură rupestră paleolitică

❸ Unelte din piatră

❺ Lame din silex

Respect pentru oameni și cărți

Unelte paleolitice, Brânzeni, Edineț

■ Paleoliticul mijlociu 100 000–40 000 î.Hr.

Cultura musteriană, a omului de Neanderthal, este atestată la nivelul întregii României. Numeroase unelte din cremene și din cuarțit au fost descoperite în așezările din peșteri sau terase. Apar și primele unelte din os. La Ohaba Ponor (Hunedoara) s-au evidențiat și urme osteologice fosile ale omului paleolitic (trei falange).

Complexele de locuire tipice Paleoliticului mijlociu sunt

și adăposturile-paravan, în formă de arc, pentru protecția împotriva vânturilor (de est–nord-est), de cca 2 m înălțime, ridicate din oase lungi și crengi, acoperite cu piei de animale și sprijinite, la bază, cu pietre. În interior au fost descoperite și vetre de foc (Chetrosu, din Republica Moldova).

Om paleolitic (reconstituire)

Unelte din silex, valea Dârjovului

■ Paleoliticul superior 40 000–10 000 î.Hr.

Omul de Neanderthal este înlocuit cu *Homo sapiens fossilis*. Culturile dominante sunt cea aurignaciană, urmată de cea gravettiană orientală, urmele lor regăsindu-se în descoperiri din peșteri – Cioclovina (Hunedoara), Peștera (Brașov)– sau terase – Boinești (Satu Mare), Dârțu-Ceahlău (Neamț).

Figură din piatră

Apar și primele manifestări de natură artistică. Dacă în Europa de Vest se asistă la o adevărată explozie a artei rupestre ④, în spațiul românesc singura peșteră cu pereții pictați descoperită până în prezent este cea de la Cuciuț, pe valea Someșului (Sălaj); pe unul dintre pereți apar reprezentarea unui cal și a unei posibile feline. Însă atât atribuirea culturală (deci și datarea, circa 10 000 î.Hr.), cât și realismul imaginilor au stârnit comentarii, deoarece, în restul continentului, desenele erau foarte schematice. De asemenea, au fost descoperite și unele podoabe, procurate chiar și de la distanțe impresionante (scoici marine sau dinți de animale sălbatice, cu predilecție canini de lup și vulpe, incisivi de cerb). Amuletele din piatră și os găsite la Lapoș

Unelte din os, Duruitoarea Veche

(Prahova), Mitoc (Botoșani) sau Brânzeni ⑥, Duruitoarea Veche ⑧ și Cosăuți (Republica Moldova) reprezintă, de asemenea, mărturiile ale unor credințe religioase.

În 2002, lângă Anina, în Peștera cu Oase, a fost descoperit și cel mai vechi *Homo sapiens sapiens* fosil din Europa – *Ion de la Anina* ⑨. Resturile din mandibulă au fost datate cu aproximație ca având 42 000 de ani.

⑨ „Ion” de la Anina